

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Chronicon Cisterciensis Ordinis

Le Mire, Aubert

Coloniae Agrippinae, 1614

De S. Lvtgarde, Moniali Aquiriensi: de qua Martyrol. Roma. 10. Iunij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11259

vrbe Leodiensi. Cumque annis ibi quatuor stetit, bellis inter Antistitem Leodiensem & Comitem Namurcensem exortis, in Brabantiam tunc pacatam sese, moniales contulerunt, & in vico *Allodiensi* vulgò *Aloux* primo à Niuella lapide anno 1210. domicilium collocarunt. Sed cum aquarum ibi penuriâ laborarent, inde ad locum, quem hodieque obtinent, anno 1217. commigrarunt. Subsuntque in spiritualibus Alnensi Abbatu. Hæc ex monumentis eius loci.

DE S. LVTGARDE, MONIALI
Aquiriensi: de qua Martyrol. Roma.

10. Iunij.

S LVTGARDIS, Virgo, patriâ Tungrensis, primum Benedictini Ordinis in Milensi S. Catharinæ monasterio, apud Trudonopolim, postea Cisterciensis instituti, in Aquiria Brabantiae cœnobio, monialis, obiit anno 1246. Sacra eius ossa virgines Aquirienses piè adseruant. Vitam eius Thomas Cantipratanus, Cameracensis Episcopi Suffraganeus libris tribus conscripsit, quos mutato stylo Surius tom. 3. edidit. Integri & sani exstant apud me in veteri codice manuscripto; itemque apud monachos Trudonopolitanos. Fallitur autem Molanus, alijque eum secuti, qui ipsam Aquiriæ Abbatissam fuisse existimant, vt ex eius loci monumentis mihi constat.

B. Lut-

B. Lutgardi familiaris admodum fuit venerabilis *Sibylla Gagesia*, cuius hodieq; tumulus elevatior Aquiriæ visitur. De ea non semel idem Cantipratanus in vita S. Lutgardis.

Floruit item in Aquiria *Beata Elisabetha VVansia*, monialis, cuius vita exstat quoque manuscripta, in Rubra Valle.

Anno 1204. fundata traditur Abbatia S. Christophori in Hispania.

Anno 1206. Adela Philippi Regis Franciæ mater moritur, & in Pontiniaco sepelitur, sicut petierat.

Anno 1207. fundatum & constructum est monasterium Pratorum B. Virg. vulgò Benden extra Coloniam Agripp. iuxtà opidum Bruilense, à nobili matrona Margaretha ab Herffels, cuius stemmatis nomenclatura usque hodie perseverat. Hoc cenobium multas vicissitudines passum aliquoties totum conflagrauit. Primò quidem an. 1383. quando omnia edificia vnà cum templo perierunt, restaurata deinde à Canonico ex Officiali quodam Coloniensi. Deinde verò an. 1503. sub Abbatissa Dorothea Rutenbach, iacuitque tunc temporis ad viginti tres annos desertum, monialibus hinc inde dispersis, paucis verò in vili tugurio miserè delitescentibus, donec Christina Rutenbach Abbatissa exiguo peculio instructa illud reedificare cœpit. Non potuit tamen nec ipsa nec se-

N

quen-

quentes aliquot Abbatissæ hoc opus perficere, donec demum Christina Gebels anno millesimo quingentesimo octuagesimonono electa, singulari diligentia & labore ex omnibus difficultatibus emergens, extremam manum addidit. Ex hoc monasterio originem sumpserunt Conuentus ad S. Aprum Colonia, & duo alia monasteria in superiori Germania.

S. Guilielmus Bituricensis in Gallia Archiepiscopus anno 1209. piè in Domino obdormit, ab Honorio Papa anno 1217. in Diuos relatus. Fuerat is primùm Canonicus Parisiensis & Suefsionensis: increfcente ætate monasticen professus est in Pontinaco, ordin. Cistertiensis cœnobio, postea verò factus est Abbas Fontis S. Ioannis, ac demùm Caroli-Loci. Vita eius exstat apud Surium. De eodem multa Guilielmus Nangius & Vincentius Bellouacensis in Speculo Historiali. Robertus Altisiodorésis in Chronico disertè testatur ipsum fuisse Abbatem Caroli loci, & anno 1209. obiisse: sed idem tradit ipsum collegio Diuorum ann. 1218. ab Honorio aggregatum.

Biloca in vrbe Gandensi. *Bilocanum* cœnobium, & celebre eiusdem nominis adiunctum Nofocomium, seu Hospitale, vt vocant, in vrbe Gandensi, suo ære construenda curauit, vir pietate & sapientia clarus *Fulco Vtenhouius*, patriâ Gandauen-

uenfis, & Canonicus Insulensis, qui anno 1210.

Christi millesimo ducentesimo decimo floruit. Quo tempore cum expeditio in impiam Albigenfium sectam, Innocentij III. Pontif. Max. decreto & S. Dominici consilio, esset suscepta; *Iacobus Vitriacus* (post Aconensis in Syria Episcopus, & S. R. E. Cardinalis) ab eodem Innocentio Legatus in Belgium missus est, qui militiam sacram contra hæreticos Albigenfes Apostolica auctoritate promulgaret, in eamque adscriptos signo Crucis signaret. Visit itaque Vitriacus Vtenhouium, vt eam expeditionem, suis ad populum concionibus commendaret.

Quod cum pertinaciter ipse recusaret, atque ad id sese idoneum negaret, subito, velut irato ac vindice numine, grauissima correptus est hemorrhoides; quam vir patientissimus, annos quatuor & viginti tam forti infractoque tulit animo, vt & obitus sui diem præsciscere, & Christi Saluatoris adspectu ante obitum recreari meruerit. Hæc ferè Mayerus in Annalib. Flandriæ commemorat. Eadem ferè de Fulcone Tho. Cantipratanus narrat lib. 1. Apum cap. 22.

Cæterum Bilocanæ Moniales in Nosocomio cœnobij muris adiuncto, ægros miserofque summâ caritate excipiunt, & assiduâ ijs curandis operam impendunt, pio sanè ac laudabili Christianæ pietatis exemplo.

Anno 1211. fundata est Abbatia S. Mariæ de Arcu, in Sicilia.

Anno 1212. fundatam lego' Abbatiam Montis acuti, in Longobardia.

Fontinella insignis virginum est Abbatia apud Valentianas Hannoniæ urbem: cuius primæ fundatrices fuere *Ioanna & Agnes*, sorores germanæ, filiæ nobilissimi Equitis *Helini Alneti*; quæ cum essent Begginae, suis sum-

1212. ptibus anno circiter millesimo ducentesimo duodecimo oratoriû fundarût, in honoré B. Virginis, iuxta fonté nostræ Dominæ, haud longè à Scaldi fluuiò.

1216. Cumq; multæ Virgines eò confluerent, anno millesimo ducentesimo decimosexto, ad locum commodiorem, quem hodieque incolunt, sese transtulerunt, eodemque ipso anno Cistertiense institutum amplexæ sunt, cum nulli certè antea regulæ monasticæ nomen dedissent. Sic *Jacobus Guisus* in manuscriptis Hannoniæ Chronicis.

Cæterùm postulat hic locus, vt de Begginae in Belgio virginibus, quarum & alibi mentio fiet, paulò fusiùs agam.

Beguinas siue Begginas virgines, quarum apud Belgas plurimi hodieque pij conuentus perdurant, à *S. Begga*, Pipini Laudensis, (quem primum Ducem Brabantiae nunciant) filia & *S. Gertrudis* sorore nomen, & institutum accepisse nonnulli existimant.

Habuit

Habuit autem Begga coniugem *Ansigisum*: quo defuncto Romam religionis ergò se contulit, inde reuerfa se & sua Deo mancipans, Andennæ ad Mosam flu. in agro Namurcensi, basilicas septem, in memoriam septem basilicarum Romanarum exstruxit, ibidemque anno 686. Virginum monasterium excitauit ac dotauit, quod nobilium hodie virginum Canoniarum est collegiũ. quibus, vt & alijs passim apud Belgas ac Germanos virginib⁹ Canonicis, illustri loco natis, itemque Begginis Belgicis, ad nuptias transuolare licet. Obijt porrò S. Begga anno 689. teste Sigeberto in Chronico, Martyrologij Roman. tabulis ad diem 17. Decembris adscripta. Alij tamen Begginas, *Lamberto Begio* siue *Beguo* pio sacerdoti, qui anno 1170. apud Leodienses floruit, initia sua debere arbitrantur. Aegidius certè Leodicensis, Aureæ Vallis Monachus atque historicus Leodicensis, ipsum velut auctorem prædicare videtur: *Temporibus, inquit, Radulfi Episcopi Leodicensis, cum Simoniacis erroribus irretita teneretur Legia, & iisdem contaminata fuisset; suscitauit Deus spiritum cuiusdam sancti viri sacerdotis & religiosi, qui Lambertus le Begue de S. Christophoro dicebatur, cuius cognomine mulieres & puella, quæ castè viuere proponunt, Beguines Gallicè cognominantur, quia ipse prius exstitit, qui eis propositum castitatis verbo*

& exemplo pradicauit . vt vt sit, id mihi constat, Canonicas & Virgines nobiles Niuellenses nuncupari *Beginas* in vetustis Pontificum Romanorū diplomatibus, quæ etiamnum Niuellis in Brabantia adseruantur.

Quod ad Lambertum Beguinum attinet, habe breuem eius vitam, vnà cum breui nostro tractatu de Beguinarum origine, an. 1602. typis Plantinianis editam, cum soror mea germana *Catharina Miræa* Beguinis Bruxellenfibus adscriberetur.

ORIGO BEGVINARVM VIRGINUM, in Belgio hodiequæ frequentium,
Ad Catharinam Miræam.

VITAM solitariam, & ab interuentoribus liberam cogitanti, CATHARINA Soror, tibi quidem meritò gratulandum, mihi verò præ gaudio exsiliendum putauit; non inani quadam, aut carnis & sanguinis lætitiâ: sed spiritali potius, & è SS. Patrum atque Historicorū scriptis haustâ. Ista namque dum euoluo, mirifica sum voluptate affectus, dum plerosque SS. Patrum, sorores pietate illustres, adeoque sacras ac velatas Virgines, Dei benignitate, habuisse obseruo.

Fuit in his MACRINA DD. Basilij, & Nysseni Gregorij soror, cuius & vitam frater Episcopus posteritati transmisit. Fuit &

GOR-